

Ronnie James Dio е роден на 10 юли 1942 г. Музикалната си кариера започва през 1958 г. В продължение на 52 години Dio участва в множество групи и проекти, по-важните от които са *Elf*, *Rainbow*, *Black Sabbath*, *DIO* и *Heaven and Hell*. С тях той създава неизброимо количество метъл и рок класики с уникални текстове, които изпълнява с неповторимия си глас. Песни като "Man on the Silver Mountain", "Catch the Rainbow", "The Temple of the King", "Stargazer", "Long Live Rock 'n' Roll", "Gates of Babylon", "Kill the King", "Heaven and Hell", "Children of the Sea", "The Sign of the Southern Cross", "Holy Diver", "Don't Talk to Strangers", "Rainbow in the Dark" и "We Rock" са само една малка част от уникалното творчество на Dio, което е повлияло на хиляди групи и музиканти в рок и метъл музиката. Той спечелва сърцата и обичта на феновете не само с музиката и текстовете си, но и преди всичко с това, че не изменя на стила нито веднъж. Изключителен като човек, Dio остава една от малкото фигури в метъла (за да не казваме единствената), за която винаги се е говорило само с уважение. Смята се, че той е първият, който въвежда в употреба "дяволските рога" като символ на хеви метъл музиката, използван днес от милиони хора по света. На 16 май 2010 г., след шестмесечна борба с рака, Dio напуска този свят, за да отиде в света на безсмъртието. Със смъртта му рок и метъл музиката изгуби не просто един певец. От нас си отиде един невероятен талант с уникален глас, гениален композитор и текстописец. Приживе Ronnie James Dio бе с легендарен статус, а след смъртта си ще остане завинаги в сърцата на феновете.

Интервюто, което четете, е взето на 30.12.2006 г., ден преди Новогодишния концерт на групата DIO в Каварна и е последното, което Ronnie е дал в България.

Metal Katehizis: Здравей и добре дошъл отново в България. Бих искал да ти кажа, че аз не съм журналист, а твой фен и за мен е чест да стоя тук и да си говорим.

Dio: За мен също е чест да говоря с теб.

Мога ли да ти задам няколко въпроса?

Да, разбира се!

Може ли да ни кажеш нещо повече за проекта Heaven and Hell, в който ти ще участваш, за новите песни, които записвате с Black Sabbath и най-важното за нас - българските фенове, ще ви видим ли на живо следващата година в България?

Да, събрахме се отново заедно за период от поне една година. Това наистина е проект, както ти сам го нарече. Нищо повече. Не е нещо, което планирам да правя до края на живота си, защото групата DIO е много важна за мен. Много по-важна от всичко друго. Но тъй като издаваме сборен албум, който да включва в себе си най-доброто на Black Sabbath от периода им с мен - нарича се "Black Sabbath - The Dio Years", сметнахме, че ще е добре да дадем на хората, които ще го купят, нещо повече, а не само песни, които всеки е чувал. Затова решихме да запишем две нови парчета. С Тону започнахме работата по тях и се получиха толкова добре, че направихме още една. Можехме съвсем спокойно да ги направим 12 и то за съвсем кратък период, защото осъзнахме колко лесно ни се получава да пишем музика заедно. Наистина добре се получи. И точно поради причината, че трите песни станаха добре, на нас ни хареса да работим отново заедно. Свързахме се с Geezer Butler и Bill Ward и те също проявиха голямо желание отново да се съберем. За жалост се появи проблем - Bill Ward не беше в състояние да тръгне с нас на турне, а ние не искахме просто да издадем един сборен албум с три нови песни в него. Искахме да излезем пред хората и отново да изпълняваме тези парчета. Особено Тону и Geezer - на тях наистина им липсваше изпълнението на живо на песни като "Heaven and Hell", "Children of the Sea" или "Voodoo". Те дълги години нямаха възможността да изпълняват композициите, в които аз пея, защото участваха на Ozzfest с Ozzy, където правеха старите парчета на Black Sabbath.

Поради всичките тези причини ние решихме да се съберем. Ще го направим без Bill. Следващия човек, на който се спряхме, беше Vinny Appice естествено, защото той беше барабанист в три от четирите албума на групата, в които участвам аз. Vinny дойде при нас, свири чудесно по време на записите и на всички ни стана ясно, че турнето ще се получи страхотно! Надявам се да дойдем и тук в България. Със сигурност ще идваме в Европа. Просто някой трябва да се обърне към нас с оферта и ние ще дойдем.

Т.е. има голяма вероятност да видим Heaven and Hell през следващата година в България, така ли?

Все още не са ясни датите и местата, на които ще свирим. Единственият концерт, който в момента е потвърден, е участието ни на фестивала "Monsters of Rock". Но няма логика да не свирим навсякъде. Поне за мен няма. Така че, ако нещата опират до мен и моето мнение - да, с удоволствие ще дойда отново в България. Тази вечер ще ми е третият концерт тук и втори в Каварна. Този път се върнахме, защото при предишното ни гостуване в града си изкарахме страхотно! Ако зависи само от мен - да, ще докараме проекта Heaven and Hell тук.

Какви са спомените ти от първото и второто ти гостуване в България?

Първият път беше просто чудесно и главната причина за това беше, че не бях идвал никога тук. Тогава научих много неща за хората и страната ви. Особено за българските рок фенове. Най-важното, което научих, беше, че хората в България в миналото не са имали възможността да слушат моята музика. Било им е забранено. Правителството ви е смятало, че рок музиката е нещо, което може да поквари или развали вашите деца. Или дори страната ви. Това е нещото, което си спомням най-ясно от престоя си в София. Всичко онова, през което е трябвало да преминат хората, заради любовта си към тази музика. Това страхотно ме впечатли!

Когато дойдохме за второто си гостуване, се срещнах с кмета на Каварна - той е един невероятен човек! Неговият ентузиазъм говори за това какво е рок музиката за всички хора в България. Него си го спомням доста добре. Както и самия концерт - валеше дъжд и имаше много хора. Получи се страхотно изпълнение, а на нас ни хареса целия ни престой в Каварна. Всичко опира до това какви са хората. Да, и музиката е важна, но по-важно е какви хора имаш срещу себе си. И това е нещото, което взимам всеки път с мен, когато си тръгна от България - обичта ми към хората тук.

Би ли ни разказал за какво се говори в текстовете на трите нови песни, които си записал с Heaven and Hell?

Трите песни се казват "The Devil Cried", "Ear In The Wall" и "Shadow of the Wind". Първата от тях, която записахме, беше "Shadow of the Wind". В нея става въпрос за дрогата. Ако наркотиците имаха своя самоличност и можеха да говорят на хората, щяха да им кажат това, което аз пея в песента. Дрогата се опитва да влезне под кожата ти. И точно това се случва доста често, след което човек се пристрастява. Аз лично никога не съм си паднал по наркотиците, но имам доста приятели (живи и вече отишли си от този свят), които употребяваха дрога и се пристрастиха. Знам как наркотиците могат да ти се сторят привлекателни и да те извикат при себе си. Затова написах текста от гледната точка на дрогата. Знам, че не е често срещано нещо да се пише за наркотиците, като им се даде самоличност, но аз исках да го направя. За това става въпрос в "Shadow of the Wind" - вятърът няма сянка, също както дрогата няма съвест и лице. Това са неща, които не можеш да докоснеш с ръка, но те са истински. Случват се на хората.

Песента "Ear In The Wall" е много бърза. Става въпрос за един човек, който страда от параноя. Той си мисли, че вижда ухо в стената на дома си. И това ухо слуша всичките му тайни. Ясно е, че той е в някаква степен луд, но има приятел, който му вярва и решава да провери дали наистина има ухо в стената. Отива в апартамента му и естествено вижда, че такова нещо няма. Главният герой в песента му се ядосва много, защото приятелят му не може да види това, което вижда той. Непрекъснато му казва: "Не знам защо не го виждаш, след като то е точно до окото на стената." Параноята му се увеличава и той вече започва да вижда и око. Някой вече не само, че слуша тайните му, но и го наблюдава. Това е песен за един човек с объркано съзнание.

Последното ново парче е "The Devil Cried". Действието в него започва в ада - там, където живее дяволът. Но това не е адът, който всеки си представя - пълен с хора, които непрекъснато крещат и биват измъчвани. За мен адът е място, където хората страдат, но не през целия ден. Те имат и време, в което да правят други, различни неща. В случая, който се разглежда в тази песен, дяволът разказва една история на всички хора, които са там и биват измъчвани. В историята се казва, че ако някой от тях успее да го накара да заплаче, той ще го извади от ада и ще го прати в рая. Само един успява. Той решава, че е способен да разплаче дявола и след много мъчения и страдания най-накрая се среща с него. Разказва му през колко болка е минал и колко лоши неща е направил през живота си. Дяволът, разбира се, е чувал всичките тези неща много пъти преди това и започва да се смее. Човекът вижда, че ще остане вечно в ада и затова казва на дявола, че го обича. Тогава той се разплаква, защото осъзнава, че е обичан от една наистина ужасяваща личност и праща човека в рая. За това се разказва в тази песен.

За трети път ще бъдеш заедно с Tony Iommi и Geezer Butler. Защо се разделихте при предишните два случая, след излизането на албумите "Mob Rules" и "Dehumanizer"?

Причината за първата раздяла според мен бе, че тогава имахме наистина голям успех. Когато аз се присъединих към групата, тя имаше доста проблеми. Албумът "Heaven and Hell", който записах с нея, стана много успешен. В момента, в който постигнеш някакъв съществен успех, много хора започват да ти шепнат в ушите разни неща, на които ти е трудно да повярваш. Това се случи с нас - прекалено много хора ни говореха неща, които с времето започнахме да приемаме като истина, вместо да си вярваме един на друг. Вече не бяхме едно цяло - разделихме се и се отчуждихме един от друг. Впоследствие някои хора обвиниха мен и Vinny Appice, че при миксирането на албума "Live Evil" сме усилили барабаните и вокалите. Това не отговаряше на истината - ние изобщо не участвахме в миксирането, а и аз никога не бих направил подобно нещо. Но успехът, който постигнахме, и шепненето в ушите накараха някои хора да повярват в подобни глупости. Така се стигна до първата раздяла.

При втория случай, в края на турнето ни, което трябваше да завърши в Лос Анджелис с наша самостоятелна изява, Tony и Geezer се съгласили да подгръваме за Ozzy на два негови концерта. Категорично отказах да го направя. Особено след ужасяващите неща, които той изговори по техни адрес. Те бяха мои приятели и аз не можех да приема подобно нещо. Ozzy беше казал наистина отвратителни неща по адрес на Tony и аз смятах, че той трябва да има достатъчно достойнство, за да му каже: "Аз не искам да свиря на една сцена с теб!" Но както често се получава, парите са доста сериозен стимул за много хора. Така или иначе аз категорично отказах подобно нещо. Смятах, че е грешка. Мнението ми беше, че ние сме Black Sabbath, а не подгръваща група на Ozzy. В момента, в който отказах, те решиха, че парите са по-важни и се свързаха с Rob Halford, който пък вместо мен на въпросните два концерта. В този момент взех решението да не бъда повече част от тази група.

Този път аз влизам в проекта с широко отворени очи. И смятам, че ще продължим да бъдем заедно само до месец ноември (2007-а година - б.ред.). След това мисля да се върна към основната си група DIO. Ако все пак направим заедно още нещо и след ноември, това ще бъде просто екстра към цялостното ми участие в Heaven and Hell. Наистина нямам планове да правя нищо с тях по-нататък.

Смяташ ли да записваш нов албум?

С DIO - да. С Black Sabbath - не.

Твоята дискография е доста богата. На утрешния концерт ще има много твои фенове, които са пропътували повече от 500 километра, само за да прекарат Новата година с теб. Какъв сетлист да очакват те? С кои от многото си песни ще ги изненадаш?

Опитваме се да разнообразяваме нещата. Да изпълняваме песни, които не сме пели при предишното си гостуване. Но има и твърде много парчета, които сме длъжни да изсвирим. Композиции, които са дефинирали нашата кариера. Не само на мен или на групата DIO, но и на Black Sabbath и Rainbow. За мен е важно тези песни да продължават да се изпълняват на живо. В крайна сметка, когато Tony, Geezer и Bill свирят с Ozzy, те не изпълняват "Heaven and Hell" или която и да е песен от периода им с мен. Свирят само парчета, които са от предишните албуми на групата. Затова моята група пази тези песни живи. Утре ще изсвирим парчета като "Heaven and Hell", "Children of the Sea", "Man On The Silver Mountain", "Long Live Rock 'N Roll", "Rainbow In the Dark" - това са все песни, които ние сме длъжни да изпълним. Ще изпеем и песента "I", която е от втория ми период с Black Sabbath, от албума "Dehumanizer" - нея не съм правил на живо от много отдавна. Ще получите и "Temple of the King" и "Kill The King" от периода ми с Rainbow - феновете непрекъснато искат от нас да ги изсвирим, а ние все нямахме време да го направим.

Кога да очакваме новия албум на DIO? В края на следващата година, когато приключиш участието си в Heaven and Hell ли?

Да. Вече дори сме започнали подготовката за новия материал. Ужасно много обичам хората в тази група. Те са уникално добри изпълнители и то не само като музиканти, но и като хора. Като мои приятели. Така че - да, плановете са за следващ албум на DIO и следващо турне с тази група. Което да включва и България, разбира се.

Какво е мнението ти за българската публика?

Както споменах преди малко, фактът, че тези хора са живели в онези времена, в които рокът се е забранявал тук, ги е накарал наистина да държат много на тази музика. Най-накрая те имат шанс да видят всичките си любими групи, които до този момент са могли само да слушат къщи на запис. И

аз виждам, че хората тук са точно такива - те знаят за тази музика, те са израснали с нея, те живеят с рока. Това е една от най-страхотните публики, пред които съм пял.

Какво означава думата "Magic", която изписваш над подписа си?

Това е нещо, върху което не можеш да сложиш ръка. То е като мечтите - тях никой не може да ги пипне, никой не може да ти ги отнеме. Можеш сам да си направиш магия, да си създадеш свое собствено чувство за живота, което да те поддържа жив. Магията не може да бъде едно и също нещо всеки път. Някой да ти казва: "Сега ще извадя заека от шапката". Това за мен не е магия. Магията е онова нещо, което сам създаваш. Пожелавам го на всеки - да си има свое специално място, в което да създава и реализира мечтите си.

Кой е урокът, който никога няма да забравиш?

Може би това, че ще получиш много повече, ако си добър и мил с хората, отколкото ако си лош или жесток с тях, или пък ако си си повярвал, че си по-специален от тях. Всеки е специален по своя си собствен начин. Аз не съм по-специален от този човек тук, който ме снима с камерата, защото не мога да правя това, което може той. Както и той не е по-специален от мен, защото аз мога да пея, а той - не. Въпреки че е възможно да може да пее и то по-добре от мен. Важното обаче е всеки да знае, че не е по-специален от никого. Това е най-добрият урок, който можеш да научиш. Тогава няма да се държиш с някой така, както не би желал той да се държи с теб. Това е доста старо правило в живота.

Как реши да дойдеш тук, в Каварна, и да свириш на самата Нова година?

Всъщност, помолиха ни за това. А ние от своя страна си припомнихме колко добре си изкарахме последния път, когато свирехме в Каварна. И поводът е доста специален - това не е просто поредната ви Нова година. От този момент нататък вие ще станете пълноправни членове на Европейския съюз. Така че ние сме тук за да отпразнуваме заедно и двете неща. Всъщност те са три - Нова година, приемането ви в Европейския съюз и хората. Именно хората тук за нас стоят на първо място.

Смяташ ли, че влизането ни в Европейския съюз е добре за нас?

Смятам, че няма да е толкова лесно за вас, както всички предполагат. Няма да е като да щракнеш с пръсти и да кажеш: "Вече сме в Европейския съюз и всичко от тук нататък ще бъде чудесно." Ще мине доста време, за да може това да се случи. Но в крайна сметка съм сигурен, че това е добре за вас. Важно е, че страните се обединяват. Един чудесен пример в това отношение е

САЩ - да, това е една страна, но е съставена от повече от 50 щати. Вероятно така ще стане някой ден и с Европейския съюз и България ще бъде част от цялото това нещо.

Какво според теб е развитието на рок музиката днес? Как мислиш - все още ли е толкова силна, както през 70-те и 80-те години на миналия век?

Не, не смятам, че е. Друг тип музика идва, за да заеме мястото на рока. За жалост, става въпрос за доста комерсиално нещо, което от своя страна бързо омръзва на хората. В момента музиката е много танцувално ориентирана, което може да докара доста трудности на хард рока. Той не се възприема от хората толкова лесно, както комерсиалната музика, и това ще му навлече проблеми. Хората, особено в САЩ, са свикнали да слушат по радиото лесно смилаеми песни. В Европа започва да се случва същото. Нещата определено не са такива, каквито бяха преди години, но рокът няма да умре. Никога.

Какво мислиш за състоянието, в което се намира светът днес?

Тази сутрин ексекутираха Садам Хюсеин. Мисля, че това говори много за ситуацията, в която се намираме. Това, че си отрязал главата на чудовището, не значи, че то ще си отиде. Не знам дали ексекутирането на един човек дава отговор на нещо. Не смятам, че смъртната присъда дава отговор на каквото и да е било. Тя не може да спре някого, ако е решил да убива хора. Никога не е могла и никога няма да може. Мисля, че светът е в много трудна и сложна ситуация. Не е балансиран по какъвто и да е било начин. Единственото, на което се надявам, е да имаме достатъчно сили, за да не позволим нещата да продължат по този начин. Нахлуването в Ирак беше грандиозна грешка, допусната от един невероятно глупав човек.

Ето това е едно от хубавите неща в живота (взема чаша в ръка - б.ред.) - бирата! Вероятно е едно от първите неща, произведени от човека.

Ние живеем в едно ужасно време. Не знам какъв е отговорът, който да се даде за това какво трябва да се направи, за да се променят нещата. Създаваме прекалено много проблеми всеки ден! Може пък отговорът да е, че хората вече са прекалено много. Всеки ден популацията се увеличава в световен мащаб. Което означава, че остава все по-малко и по-малко храна. Озоновата дупка се увеличава непрекъснато. Изчезва рибата в морето. Твърде вероятно е вие един ден да не ядете риба, просто защото нея няма да я има. За това и ще дойде ден, в който няма да има и хора на земята. Ние продължаваме да не вярваме в тези неща. И продължаваме да правим грешки. Всеки си казва: "Аз съм ОК. Това е проблем на друг." Това не е проблем на друг! Това е наш проблем! За това е хубаво, че има хора като Вopo и Bob Geldof, които имат позицията и възможността да говорят на много хора и да бъдат чути от тях. Хора като Sting, които непрекъснато говорят за проблема с дъждовните гори. Важно е хората да се вслушат в техните думи, но за жалост не го правят много често.

Има и много актьори, които говорят за тези проблеми - Tim Robbins и Susan Sarandon примерно. Мога да спомена още много имена. Техните думи се чуват от хората, защото са известни в целия

свят. Всеки казва: "Вопо каза това" или "Вопо каза онова". В крайна сметка той също може да има своите лоши качества, така както много други хора ги имат, но важното е, че ние го слушаме и че той казва правилни неща. За това аз аплодирам хората като него - те отделят от собственото си време, за да помагат на хората. А това е нещо много, много важно. Лошото е, че си мисля, че вече сме притиснати в ъгъла. Не смятам, разбира се, че светът ще експлодира утре, но мисля, че се приближаваме към този момент и то с доста висока скорост. Ако не си научим урока, това може и да ни е последната пресконференция.

Дали в бъдеще ще правите отново нещо заедно с Ritchie Blackmore?

Много съм разочарован от факта, че Ritchie Blackmore вече не прави рокендрол. Но смятам, че това, което той прави в момента с ренесансовата музика, е добро за него. Чудесно е, Ritchie, но не е за мен. Спомням си много добре времената, в които заедно с него пишехме музика и си мисля, че Blackmore и Dio бяха една от най-добрите комбинации по онова време. Не мисля, че в момента Ritchie се интересува от този вид музика, за това бих казал, че няма да свирим вече никога заедно. Но съм длъжен да отбележа, че той е гений. Истински гений!

Какво за теб е хеви метълът?

Това е животът ми! Това е начинът, по който живея. Никога не съм спирал да правя този вид музика. Много от музикантите следват модерните течения. Аз не правя така. И именно поради това си мисля, че метъл феновете ме уважават и харесват - защото аз правя едно и също нещо вече толкова много години. Не пиша любовни песни. Не пиша песни, в които се пее непрекъснато "Baby, baby, baby". Правя парчета, които те хващат за топките и стискат здраво. Това е, което е важно за мен.

Докога ще продължаваш да правиш музика?

Докато вие ми позволявате да го правя.

Кой от всичките албуми на DIO е най-важен за теб?

Първият - "Holy Diver". В него има толкова страхотни песни! От "Holy Diver" до "Don't Talk to Strangers" - всичките са чудесни. А и това е албумът, който представя групата на феновете. След него бих сложил "Magica". Той също е много важен за мен.

Коя от песните ти те описва най-точно?

"Don't Talk to Strangers". Тя общо взето представя най-точно моята философия за живота. Хората са наоколо, за да те наранят и ти винаги трябва да се пазиш. Важно е да знаеш, че непознатият, когото ти си мислиш, че познаваш добре, не е този, за когото го мислиш. Аз съм се сблъсквал с този проблем много пъти в живота си и просто исках да предам опита си на хората, за които пея. Тази песен е най-индикативната, що се отнася до моята личност.

По мое мнение, една от най-добрите ти песни е "Rainbow Eyes". Защо никога не я изпълняваш на живо?

Може би защото е прекалено любовна за мен. Ritchie искаше да направим такава песен. Той композира музиката, а аз написах текста. По онова време тази песен беше важна за мен, защото я написах за жена си. Но аз нямам нужда да ѝ говоря непрекъснато за такива неща, за това и не я пея. Просто не е достатъчно твърда за мен.

Да, това е така, но от друга страна в нея ти пееш наистина страхотно.

Това само доказва, че аз мога да пея всичко. Което е важно, разбира се. Мога да пея от най-твърдата до най-нежната музика. Но ако трябва да избирам - не бих се спрял точно на тази песен.

Можем ли да очакваме някой ден да запишеш акустични версии на някои от твоите песни?

Не. Ние не сме Unplugged. Ние сме винаги Plugged! За някои хора е ОК да правят подобни неща. Но не и за мен. Когато преди години си записал песента по нормалния начин и тя се е получила добре, значи си е добре така и днес. И такава трябва да си остане. Нямам време за акустична музика. Добър въпрос - на здраве!

Чувстваш ли се като легенда?

Дали се чувствам като легенда?! Не! Отказвам да бъда легенда! Отказвам да бъда нещо подобно! Стана ли веднъж легенда, значи трябва да започна да вярвам в онова, което говорят хората за мен. А аз знам точно какъв съм. Станеш ли легенда, трябва да умреш. Наистина не се чувствам такъв. Да, често хората се отнасят с мен по този начин и това е чудесно. Но ако започна да се мисля за такъв, това означава, че ще мисля по-малко за вас. Ще смятам, че съм много важен. Ще си казвам: "Аз съм легенда!" Изобщо не се смятам за нещо подобно и никога няма да бъда такъв. Може би когато умра, хората ще казват: "Той беше легенда." И това е ОК. Но има още твърде много

неща да доказвам. С всеки следващ албум като творец ти трябва да доказваш, че още можеш да правиш музика и то качествена! Това е страхотно предизвикателство! Истината е, че ако си повярваш, че си достигнал някакъв легендарен статус, ще започнеш да правиш доста лоша музика. Не, не съм легенда. Аз съм титан, ха-ха-ха! Надявам се...

След края на интервюто Ronnie James Dio не отказа нито един автограф (по-долу може да видите един, който е взет именно тогава) или снимка с феновете, както и да поговори с всеки, който пожела да размени няколко думи с него.

